

ХЕРСОНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ:
СУЧАСНІ РЕАЛІЇ, ПРОГНОЗНІ СЦЕНАРІЇ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

IV Міжнародна науково-практична конференція

01-02 червня 2022 року

**MODERNIZATION OF ECONOMY:
CURRENT REALITIES, FORECAST SCENARIOS
AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

IV International scientific-practical conference

01-02th of June 2022

Херсон – Хмельницький, 2022
Kherson – Khmelnytskyi, 2022

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ:**Міністерство освіти і науки України (Ministry of Education and Science of Ukraine)****Голова організаційного комітету конференції (Head of the Conference):****Шандова Наталія Вікторівна (Shandova Natalia)** – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки (Doctor of Science (Economics), Professor)
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна**Заступник голови організаційного комітету конференції (Coordinator of the Conference):****Олійник Наталія Миколаївна (Oliinuk Nataliia)** – к.т.н., доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки (Ph.D, Associate Professor)
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна**Члени організаційного комітету конференції:****Алі Солтани (Ali Soltani)** – PhD, MURP, BE., PIA, Professor of Urban Design/Planning
ШИРАЗСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Шираз, Іран (SHIRAZ UNIVERSITY, Shiraz, Iran)
УНІВЕРСИТЕТ ПІВДЕННОЇ АВСТРАЛІЇ, м. Аделаїда, Австралія (UNIVERSITY OF SOUTH AUSTRALIA, Adelaide, Australia)**Сабольч Нагі (Szabolcs Nagy)** – habil., PhD, M.Sc. in Business Economics, Vice Dean for International Relations, Head of Department of Marketing Strategy & Communication, Associate Professor
УНІВЕРСИТЕТ МІШКОЛЬЦА, м. Мішкольц, Угорщина (UNIVERSITY OF MISKOLC, Miskolc, Hungary)**Жартай Жанибек Маратович (Zhartai Zhanibek)** – PhD, асоційований професор, завідувач кафедри економіки та міжнародного бізнесу (PhD, Associate Professor, Head of the Department)
КАРАГАНДИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА Є.А. БУКЕТОВА, м. Караганда, Республіка Казахстан (KARAGANDY UNIVERSITY NAMED AFTER ACADEMICIAN E.A. BUKETOV, Karaganda, Republic of Kazakhstan)**Чарекішвілі Лія (Charekishvili Lia)** – Academic Doctor, Professor
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Тбілісі, Грузія (EUROPEAN UNIVERSITY, Tbilisi, Georgia)**Джуретич Гордана (Đuretić Gordana)** – PhD, Associate Professor of the Department of Management
УНІВЕРСИТЕТ «УНІОН – НИКОЛА ТЕСЛА», м. Белград, Сербія (UNIVERSITY «UNION – NIKOLA TESLA», Belgrade, Serbia)**Ковальов Анатолій Іванович (Kovalyov Anatoliy)** – д.е.н., професор, ректор
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Одеса, Україна**Лігоненко Лариса Олександрівна (Ligonenko Larysa)** – д.е.н., професор, професор кафедри бізнес-економіки та підприємництва
ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА», м. Київ, Україна**Орехова Альвіна Іванівна (Oriekhova Alvinna)** – д.е.н., професор, в.о. завідувача кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Суми, Україна**Кубіній Наталія Юрївна (Kubiniy Natalya)** – к.е.н., професор, Заслужений економіст України, професор кафедри економіки і підприємництва, директор Бізнес-центру УжНУ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ», м. Ужгород, Україна**Макаренко Сергій Миколайович (Makarenko Serhii)** – д.е.н., доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та адміністрування
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна**М 74 Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку:** матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (01-02 червня 2022 р., м. Херсон – м. Хмельницький). – Херсон: Видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2022. – 171 с.**ISBN 978–617–7941–85–8 (електронне видання)**

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу ХНТУ (Протокол № 8 від 30.05.2022 р.)

Матеріали учасників конференції друкуються в авторській редакції. За дотримання норм авторського права та достовірність наведених фактичних даних відповідає автор матеріалів.

Тkach К. (Supervisor Medynskyi D.) PRICING DURING THE WAR.....	118
Шукліна В.В., Олексюк Т.О., Ємельянов В.І. МАРКЕТИНГОВІ ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТУ ТОВАРІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	119

Секція: ТУРИЗМ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА

Section: TOURISM AND HOTEL-RESTAURANT BUSINESS

Кокорєва О.В., Солохін В.М. РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: КРЕАТИВНИЙ ПІДХІД ЧИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ.....	122
Мельниченко С.Г. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ЗАМКОВОГО ТУРИЗМУ ТРАНСІЛЬВАНІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	125
Олійник Н.М., Лиженкова Т.Р. МАРКЕТИНГ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ: ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ.....	130
Шандова Н.В., Заболотня В.В. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ.....	133
Шмулевич П.В., Компанієць А.А. РОЛЬ ТУРИЗМУ В ПОВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ: ПЕРСПЕКТИВНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ	135

Секція: БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Section: ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT

Єремян О.М., Шаля Ю.О. ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З КРИПТОВАЛЮТОЮ В УКРАЇНІ.....	138
Єрмолаєва М.В. БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА В ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ.....	140
Лобода Н.О., Чабанюк О.М. АУТСТАФІНГ, АУТСОРСІНГ, ЛІЗИНГ У КОМПАРАТИВНОМУ ДИСКУРСІ (ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ).....	143
Орехова А.І. ПРАКТИКА ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ НЕФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....	145
Черненко К.В. ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ДЕРЖАВНОГО МАЙНА.....	147
Яловега Л.В., Лега О.В., Прийдак Т.Б. МЕТОДИ КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ.....	149

Секція: ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ

Section: FINANCE, BANKING, INSURANCE

Добриніна Л.В. ЗНАЧЕННЯ ОСОБИСТОГО СТРАХУВАННЯ.....	153
Іоргачова М.І., Подорванова В.В. ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	155
Мединська Т.В., Проказюк М.Ю. СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ПДВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	158
Новосолова О.С., Рудик С.О. ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	161
Остапенко А.С., Рудик С.О. КРИЗОВІ СИТУАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	164
Сисоєнко І.А. ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМИ ФІНАНСОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ.....	167

Продовження табл. 1

Господарська операція	Д	К
I	2	3
Реалізація (обмін) криптовалюти (НЦА)		
Списано суму накопиченої амортизації НЦА	133	127
Об'єкт НЦА визнано утримуваним для продажу	286	127
Об'єкт НЦА передано Агенту	362	712
Списано балансову вартість НЦА	943	286
Надійшли грошові кошти по операції з обміну НЦА від Агента	312	362

Також необхідно зауважити, що операції з придбання криптовалюти (НЦА) у нерезидента не підлягають до нарахування та сплаті ПДВ (якщо місце постачання НЦА визначено за межами митної території України). Продаж криптовалюти (НЦА) – вважається постачанням послуг, тобто у випадку коли місце постачання визначено на митній території України, операція обкладається ПДВ у загальному порядку згідно ПКУ (якщо місце постачання НЦА визначено за межами митної території України, то ПДВ не нараховується) [2].

Отже, процес обліку операцій із криптовалютою на практиці вітчизняних підприємств реалізується шляхом відображення криптовалюти у складі нематеріальних (цифрових) активів. Таким чином відсутність законодавчої регламентації криптовалюти компенсується нормативною обліковою базою, облік криптовалюти здійснюється із врахуванням специфіки обліку нематеріальних активів (рахунки капітальних інвестицій, нарахування амортизації, переоцінка, реалізація тощо) та специфіки і положень норм податкового кодексу України. Також підприємству необхідно ефективно організувати документальне оформлення операцій із криптовалютою на підприємстві, для ефективного, достовірного та легального обліку із даного напрямку на підприємстві.

Список літератури

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.99 № 242. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0750-99> (дата звернення: 20.05.2022).
2. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Дата оновлення: 01.01.2022. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 15.05.2022).
3. Слободенюк О. Як вести облік біткойнів у бухгалтерії: приклад реального бізнесу. URL: <https://ain.ua/2018/09/05/bitkoiny-v-buxgalterii/> (дата звернення: 20.05.2022).
4. Береславська О. І. Національні гроші та криптовалюта: можливості. *Наукові праці НДФІ*. 2017. Вип. 4. С. 9-12.

Єрмолаєва М.В.

*к. е. н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку
та економічного контролю,
Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА В ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ

Із початком військових дій на території України широкого масштабу набула благодійна діяльність в багатьох сферах життя України – це і допомога Збройним Силам України у вигляді закупівлі і передачі спорядження, і надання допомоги лікувальним

закладам шляхом надання медичного обладнання та медичних препаратів, і допомога громадянам України, які вимушені залишити місця постійного проживання внаслідок проведення активних бойових дій або тимчасової окупації окремих територій.

Нормативне регулювання благодійної діяльності регламентує Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» від 5.07.2012 р. № 5073-VI зі змінами і доповненнями. Відповідно до ст. 1 ЗУ № 5073-VI благодійна діяльність – це «добровільна особиста та/або майнова допомога для досягнення визначених цим Законом цілей, що не передбачає одержання благодійником прибутку, а також сплати будь-якої винагороди або компенсації благодійнику від імені або за дорученням бенефіціара» [1]. Окремою формою благодійності виділяється меценатство – благодійна діяльність в сфері культури, науки, освіти, спорту, тощо. При цьому благодійником може стати як дієздатна фізична особа, так і юридична особа.

Зазвичай відносини між благодійником і бенефіціаром регулюються Цивільним Кодексом України. Відповідно до ст. 729 ЦКУ при передачі благодійної допомоги укладається Договір про пожертву [2]. ЦКУ допускає й усну форму договору про пожертву, але на думку автора, для досягнення мети бухгалтерського обліку, бажано отримати документальне підтвердження здійсненої операції. Якщо цільове призначення благодійної передачі майна не визначено благодійником, то така операція може оформлятися Договором дарування.

Отримана благодійна допомога відображається в обліку бенефіціара в оцінці, визначеній у Договорі про пожертву або в Договорі дарування. В разі відсутності оцінки в договорі під час приймання допомоги її оцінюють за справедливою вартістю. При цьому слід створити комісію з визначення справедливої вартості активів, що надійшли у вигляді благодійної допомоги, і скласти відповідний Акт. Цінності, отримані у вигляді благодійної допомоги, ставляться на баланс отримувача на підставі типових форм первинних документів – накладних або актів.

В березні 2022 року КМУ прийнято Постанову № 202 згідно якої на період воєнного стану скасовано вимоги щодо документального оформлення надання і отримання благодійної допомоги [3]. Це обумовлено тим, що на багатьох територіях України ведуться активні бойові дії і не завжди є можливість і час для складання бухгалтерських документів на оприбуткування отриманої благодійної допомоги, яка з рук благодійників одразу направляється в «гарячі» місця. При цьому цільове використання отриманих матеріальних ресурсів цілком покладається на сумління осіб, які отримали благодійну допомогу.

З метою хоча б якогось контролю за використанням благодійних надходжень за цільовим призначенням і недопущенням їх розкрадання, привласнення, перепродажу з метою наживи вважаємо за необхідне здійснення спеціального маркування таких матеріальних цінностей і широке інформування про це громадян через засоби масової інформації та соціальні мережі.

Маркування потрібно наносити таким чином, щоб його неможливо було знищити. При цьому на маркуванні слід відобразити інформацію про благодійника та його контактні номери телефону. Це допоможе оперативно передати йому інформацію в разі виявлення нецільового використання матеріальних цінностей – наприклад, при виявленні їх перепродажу.

З іншого боку, благодійник завжди знає, які матеріальні цінності він надає у вигляді благодійної допомоги, яка їх кількість і вартість. Тому на момент передачі отримувачу благодійник може підготувати всі необхідні документи, які підтвердять факт отримання благодійної допомоги.

Напрями використання благодійної допомоги зазвичай визначає благодійник або самостійно або за запитом бенефіціара. В мирні часи або під час війни перебуваючи в тилкових регіонах отримувач благодійної допомоги має надати благодійнику інформацію про цільове використання отриманих матеріальних ресурсів. На нашу думку це може бути акт

довільної форми з вказанням кількості одержаних матеріальних цінностей та напрямків їх використання за підписами відповідальних осіб. За технічної можливості можна додати до акту фото і відео файли, які б підтверджували цільове використання отриманої благодійної допомоги.

Звісно, що під час активних бойових дій немає можливості для складання актів та фото і відео фіксації цільового використання, наприклад, отриманих медикаментів та перев'язувальних матеріалів. Саме ці випадки і передбачає прийнята постанова КМУ № 202. В решті випадків слід дотримуватись правил документального оформлення благодійних надходжень.

Вартість матеріальних цінностей, наданих у вигляді благодійної допомоги в бухгалтерському обліку благодійника відноситься до складу інших витрат операційної діяльності і відображається по дебету субрахунку 949 з подальшим віднесенням на фінансовий результат. У фінансовій звітності розшифровка таких витрат здійснюється ф. № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» по статті 2180 «Інші операційні витрати» та у Примітках до річної фінансової звітності ф. № 5 в розділі V «Доходи і витрати». При цьому інші операційні витрати відображаються у фінансовій звітності без достатньої їх деталізації, тобто витрати підприємства на надання благодійної допомоги не розшифровуються.

У переліку додаткових статей фінансової звітності, затвердженому Додатком 3 до НП(С)БО 1, передбачається додаткова стаття до ф. № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за шифром 2241 «Дохід від благодійної допомоги». Інформації про витрати, пов'язані з наданням благодійної допомоги, у звіті не передбачається [4]. Примітки до річної фінансової звітності також не містять в повному обсязі даних про інші витрати операційної діяльності, зокрема про витрати на надання благодійної допомоги. Хоча на думку автора така інформація була б доречною і сприяла б формуванню позитивного іміджу підприємства. Тому доцільно у розділі V «Доходи і витрати» Приміток ввести додаткову статтю «Витрати на благодійність».

Список літератури

1. Про благодійну діяльність та благодійні організації. : Закон України від 05.07.2012 р. № 5073-VI. Дата оновлення 16.04.2022 р. № 2173-IX. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17#Text> (дата звернення 23.05.2022).
2. Цивільний Кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Дата оновлення 07.05.2022 р. № 2079-IX. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення 23.05.2022).
3. Деякі питання отримання, використання, обліку та звітності благодійної допомоги : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.03.2022 р. № 202. Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/202-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення 23.05.2022).
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затв. Наказом міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. Дата оновлення 10.08.2021 р. № z0984-21. Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення 23.05.2022).

Наукове видання

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ:
СУЧАСНІ РЕАЛІЇ, ПРОГНОЗНІ СЦЕНАРІЇ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції

01-02 червня 2022 року

Scientific publication

**MODERNIZATION OF ECONOMY:
CURRENT REALITIES, FORECAST SCENARIOS
AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

Proceedings of the IV International scientific-practical conference

01-02th of June 2022

ISBN 978-617-7941-85-8

(електронне видання)

Підписано до видання 15.06.2022. Формат 60x 84/16.

Гарнітура Times New Roman

Ум. друк. арк. 19,25. Обл.-вид. арк. 20,70.

Замовлення № 3067.

Видано з готового оригінал-макету

Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С.

Свідоцтво про внесення до державного реєстру суб'єктів видавничої справи:

серія ХС № 48 від 14.04.2005

видано Управлінням у справах преси та інформації

73000, Україна, м. Херсон, вул. Соборна, 2.

Тел. (050) 133-10-13, (050) 514-67-88

e-mail: printvvs@gmail.com